

Den svære samtale

Cases og handlemuligheder

Der er 9 cases og du skal vælge dem, der er mest relevante for den pågældende klasse.

Cases:

1. Ligestilling
2. Beskyttelse af privatlivet
3. Religionsfrihed og beskyttelse af minoriteter
4. Omfordeling
5. Borgerpligt
6. Mindretalsbeskyttelse
7. Ytringsfrihed
8. Retten til privatliv
9. Radikalisering

CASE 1 LIGESTILLING

I har haft valg til jeres elevråd.

I det endelige elevråd er det endt med, at der sidder 20 piger og 4 drenge. Drengene er dermed meget underrepræsenteret i forhold til skolens elevsammensætning.

Ledelsen overvejer, om man fra næste år skal indføre en regel om, at man fra hver klasse skal stille med henholdsvis en pige og en dreng.

Hvad mener du om forslaget?

Svar A

Drenge har i dag samme muligheder som piger for at stille op til elevrådet.

Drenge bør derfor ikke behandles bedre end pigerne.

Derfor er du imod ledelsens forslag.

Svar B

Der er lige mange drenge og piger på skolen, hvorfor elevrådet bør være repræsentativt, og drengenes stemme skal også høres.

Derfor støtter du op om ledelsens forslag

Svar C

Der er en kultur på skolen for, at det kun er piger, der stiller op til elevrådet.

Det bør man ændre ved at bruge ressourcer på at lave en kampagne, der opfordrer drengene til at stille op.

Refleksionsspørgsmål

Hvad betyder ligestilling for jer?

- Lige muligheder for mænd og kvinder?
- Eller lige fordeling af mænd og kvinder?

Hvad er konsekvenserne ved at lave regler omkring ligestilling?

- Får vi de mest kompetente kandidater?
- Har alle samme vilkår for at blive hørt?

CASE 2 BESKYTTELSE AF PRIVATLIVET

Du har en begrundet mistanke om, at din kæreste er dig utro, da du har hørt fra flere, at han/hun skriver meget med en anden pige/dreng.

Din kæreste har glemt sin telefon hjemme hos dig, og du kan se, at der tikker beskeder ind fra den anden pige/dreng.

Åbner du beskederne for at undersøge din mistro?

Svar A

Du lader telefonen ligge, fordi alle har ret til privatliv.

Svar B

Du læser de beskeder, som tikker frem på startskærmen, fordi de alligevel popper op.

Svar C

Du læser alle beskederne mellem dem og holder det for dig selv. Du har ret til at vide, om han/hun er dig utro, men du vil ikke virke snagende.

Svar D

Du læser alle beskederne mellem dem og konfronterer din kæreste med det. Du har ret til at vide, om han/hun er dig utro, men han/hun har også ret til at vide, at du har læst beskederne.

Refleksionsspørgsmål

- Hvorfor er det vigtigt at beskytte privatlivet?
- Hvad sker der, hvis man ikke beskytter det?
- Kan I forestille jer, hvordan en verden vil se ud, hvis vi ikke havde beskyttelse af privatlivet?

CASE 3 RELIGIONSFRIHED / BESKYTTELSE AF MINORITETER

Hele skolen skal holde en stor fest med spisning.

På grund af et lille budget har festudvalget valgt, at menuen står på hotdogs. På årgangen går ti muslimer, som ikke spiser svinekød.

Hvordan skal festudvalget tackle det?

Svar A

Festudvalget skal ignorere de 10 personers spisevaner. De må spise hjemmefra.

Det vigtigste er, at maden er gratis, så eleverne ikke behøver tænke på omkostninger.

Svar B

Festudvalget skal lave egenbetaling på spisning, så der er råd til andet end hotdogs og så alle kan spise med på lige fod.

Svar C

Festudvalget skal lave egenbetaling på spisning for dem, som ikke vil spise hotdogs.

Det skal ikke være en økonomisk byrde for dem, som godt kan spise svinekød.

Svar D

Festudvalget skal bede alle om at spise hjemmefra, så de ikke starter nogle konflikter.

Refleksionsspørgsmål

- Ville I svare det samme, hvis de ti muslimer i stedet var vegetarer?
- Bør mindretallet have særlige rettigheder eller bør de indrette sig efter flertallet?
- Hvordan skal man håndtere religiøse minoriteters rettigheder?
- Er der forskel på vegetarers og muslimers rettigheder som minoritetsgrupper?
 - Hvorfor?
- Hvorfor er det vigtigt at anerkende forskellige religioner i Danmark?
 - Hvad ville der ske, hvis vi ikke gjorde det?

CASE 4 OMFORDELING

Jeres klasse skal snart på studietur. Ole fra klassen har ikke råd til at tage med på turen grundet økonomiske problemer i hans familie.

I jeres klassekasse har I efterhånden et stort beløb, der ville kunne hjælpe Ole, som ikke har råd.

Skal klassekassen hjælpe?

Svar A

Alle skal have mulighed for at komme med på studieturen. Derfor bør klassekassen finansiere Oles tur.

Svar B

I bør splitte alle pengene i klassekassen op, så alle får en andel. Det er mest fair, da alle har været med til at tjene pengene.

Også selvom det betyder, at Ole stadig vil have svært ved at skaffe resten af pengene i tide.

Svar C

Det er Oles eget ansvar at få råd til at tage med på studieturen. Derfor må han selv finde en måde at skaffe pengene på eller i stedet blive hjemme og følge undervisningen i en anden klasse.

Svar D

I beslutter i klassen at tage et billigere sted hen, så økonomi ikke bliver et problem for nogen.

Refleksionsspørgsmål:

- Hvad er parallellen til det danske skattesystem?
- Bør samfundet sikre lige muligheder og mindske ulighed?
- Eller er alle deres egen lykkes smed?

CASE 5 BORGERPLIGT

En af dine gode venner er begyndt at trække sig væk fra dig og blive mere fjern.

Du opdager, at han/hun er begyndt at omgås med nogle fyre, som efter sigende skulle være med i en kriminel bande.

Hvad gør du?

Svar A

Din ven har ret til at være sammen med dem, han/hun har lyst til, så du blander dig uden om.

Svar B

Du vil gerne beskytte din ven, så du prøver at tale med ham/hende om hvad du tænker om din vens nye omgangskreds.

Svar C

Du synes, at det er meget alvorligt og henvender dig til en lærer eller forældre. De må sætte en stopper for det.

Svar D

Du vil slet ikke have noget med bander at gøre og fortæller din ven, at du dropper kontakten med ham/hende.

Refleksionsspørgsmål

- Hvornår bør man udøve sin borgerpligt?
- Hvad er en borgerpligt?
- Hvorfor har vi borgerpligter?

CASE 6 MINDRETALSBEKYTTELSE

Du spiller fodbold på byens lokale fodboldhold. En af dine holdkammerater er blevet set kysse med en af samme køn i byen sidste weekend. En gruppe af de andre spillere på holdet synes nu, at det er ubehageligt at være sammen med holdkammeraten, især i omklædningsrummet, og beder træneren om at sætte ham af holdet. Ellers vil de ikke fortsætte på holdet.

Hvad synes du, din træner bør gøre?

Svar A

Træneren bør sætte drengen af holdet, da han ellers vil miste mange gode spillere, og I skal snart spille en meget vigtig kamp.

Svar B

Træneren skal lade drengen blive på holdet, men bede ham om at klæde om hjemmefra eller bruge handikoptoiletet, så de andre drenge 100 % kan fokusere på kampen.

Svar C

Din træner bør smide hele gruppen af spillere, der ikke vil bade sammen med den enkelte dreng, af holdet. Også selvom det betyder, I måske vil tabe næste kamp.

Refleksionsspørgsmål:

- Hvorfor har vi retten til samfundsmæssig anerkendelse af og støtte til seksuelle rettigheder?
- Hvorfor er det nødvendigt, at staten laver regler for, at man ikke må ikke udelukke nogen på grund af deres seksualitet?
- Bliver retten overholdt i det danske samfund?

CASE 7 YTRINGSFRIHED

Jeres skole har besluttet at forbyde andre sprog end dansk i pauserne mellem timerne, da nogle elever føler sig bagtalt af andre elever på et sprog, som de ikke kan forstå.

Flere lærere har også indtryk af, at nogle elever talte grimt om dem på et andet sprog.

Synes du, at skolen har ret til at bestemme, hvilket sprog eleverne taler i pauserne?

Svar A

Du er helt enig i, at skolen godt må forbyde andre sprog end dansk i pauserne. Vi går i en dansk institution og alle skal være inkluderet.

Svar B

Du mener ikke, at skolen har ret til at bestemme hvilket sprog, eleverne må tale i deres pauser. Eleverne har ytringsfrihed, også selvom de bagtaler andre og taler grimt.

Refleksionsspørgsmål

- Hvor langt rækker ytringsfriheden?
- Må man sige alt, bare fordi man har ytringsfrihed?
- Hvor langt bør man gå for at beskytte minoriteter?

CASE 8 RETTEN TIL PRIVATLIV

Hele klassen var samlet til klassefest i weekenden. Nogle af jer - inklusiv dig og din gode ven - drak alkohol. Din ven drak mere end normalt, og kan ikke huske ret meget fra aftenen.

Om mandagen opdager du, at en anden klassekammerat har lagt billeder fra festen op på Facebook. På et af billederne ligger din ven med bukserne nede om anklerne på toiletgulvet. Mange af jeres klassekammerater har allerede liket billedet og måske også gemt det.

Hvad gør du?

Svar A

Din ven burde ikke have drukket så meget, som han gjorde. Det er derfor hans egen skyld. Han må selv tage konsekvenserne af sine handlinger.

Svar B

Du kontakter din ven. Han skal vide, at hans billede bliver delt på de sociale medier, og at du er der for ham.

Svar C

Du skriver med det samme til ham, som har lagt billedet op, at han har krænket din vens privatliv, og beder ham om at fjerne billedet og får ham til at undskylde.

Refleksionsspørgsmål

- Hvor går grænsen for at dele og tage billeder af andre i intime eller uheldige situationer?
- Er det noget, som vores retsstat beskytter os imod?

CASE 9 RADIKALISERING

En pige i din omgangskreds er begyndt at dele ekstremistiske billeder og videoer.

Du synes, at videoerne går langt over grænsen for, hvad man burde dele på Facebook, og er også lidt nervøs over, hvorfor pigen pludselig er blevet interesseret i så ekstremistiske ting.

Hvad gør du?

Svar A

Du lader hende gøre, hvad hun vil. Hun har jo selv ret til at dele det, hun vil på de sociale medier

Svar B

Du prøver at tale med pigen om, at folkene i videoerne er antidemokratiske og gør nogle forfærdelige ting.

Svar C

Du cutter alt kontakt med hende. Du vil ikke omgås med mennesker, der har sådan en slags holdninger

Refleksionsspørgsmål

- Hvornår er det okay at gribe ind, når man har en mistanke om radikaliserings?
- Er der grænser for, hvad man må dele på de sociale medier?